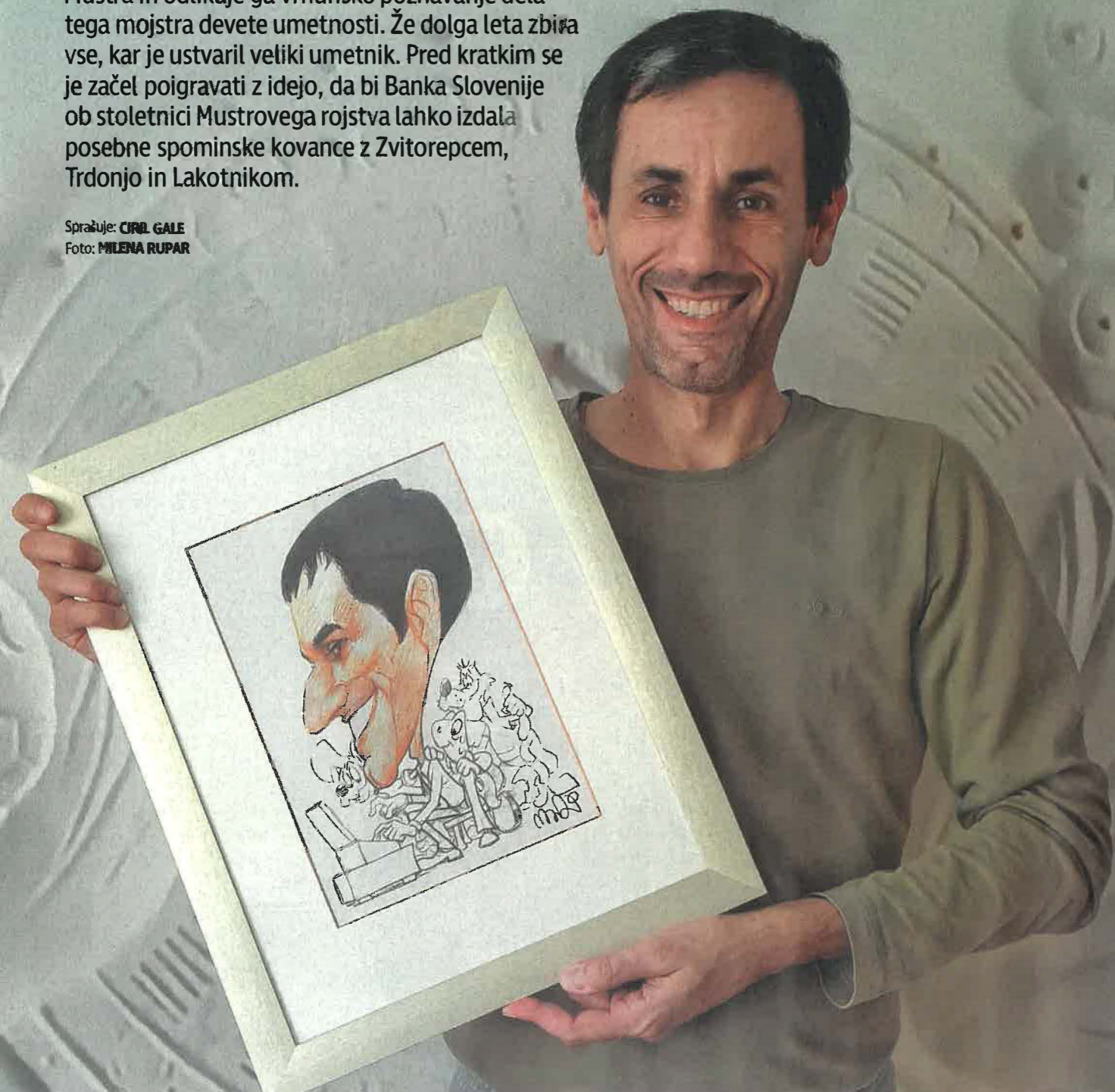

Zvitorepec na slovenskem kovancu?

Uroš Sajko je član uredništva in redni sodelavec mesečnika ART9 – Revije za teorijo in prakso stripa. Je velik občudovalec našega legendarnega Mikija Mustra in odlikuje ga vrhunsko poznavanje dela tega mojstra devete umetnosti. Že dolga leta zbira vse, kar je ustvaril veliki umetnik. Pred kratkim se je začel poigravati z idejo, da bi Banka Slovenije ob stoletnici Mustrovega rojstva lahko izdala posebne spominske kovance z Zvitorepcem, Trdonjo in Lakotnikom.

Sprašuje: CIPRI GALE
Foto: MILENA RUPAR

Od kod ideja, da bi Slovenci dobili kovance z junaki stripov Mikija Mustra?

Misel, da bi imeli kovanec z junaki stripov Mikija Mustra, se mi je porodila že pred leti, ko mu je Pošta Slovenije posvetila serijo znamk. Takrat sem morda naivno pričakoval, da bomo v kratkem dobili tudi kovance z njegovimi junaki. Žal se to vse do zdaj ni zgodilo. V tem času sem tudi sam začel zbirati kovance in malo bolj resno spremljati numizmatične strani Banke Slovenije. Tako sem na njeni spletni strani zasledil poziv, da zbirajo predloge za dogodke, ki bi jih lahko počastili z izdajo priložnostnih kovancev. Takrat sem se odločil in napisal predlog z obrazložitvijo ter ga poslal na Banko Slovenije.

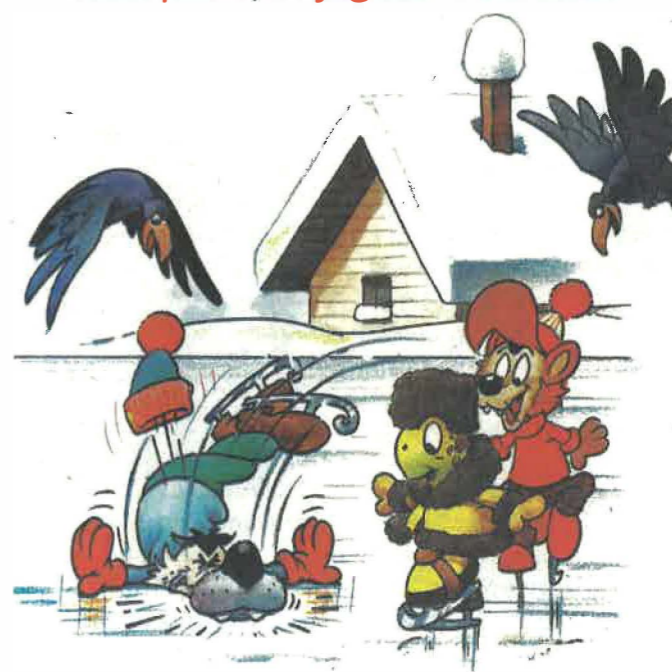
Menda to po svetu ni nekaj novega, vendar ob enem redkost?

Čeprav so bili stripi uspešen medij že od tridesetih let prejšnjega stoletja, so se stripovski junaki na kovancih začeli pojavljati šele v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, pogosteje pa v zadnjih dvajsetih letih. Seveda večino teh kovancev predstavljajo žetoni in medalje, ne dejanske plačilne valute. Amerika, kot domovina sodobnega stripa, je bila v tem pogledu bolj mačehovska. Niti en stripovski lik ni bil ovekovečen na ameriškem dolarju. ZDA so glede tega konservativna država in dolar se zdi preresen, da bi na njem upodobili stripovskega junaka. Druge države gledajo na to bolj sproščeno. Med prvimi kovanci s stripovskimi junaki so spominski kovanci s Coo-kovih otokov in prikazujejo Mikija Miško (1996) in lenega mačka Garfielda (1999). Leta 1996 so družino Kremenčkovih predstavili na gibraltarskih spominskih kovancih.

Miki Muster, avtor več kot 40 stripovskih epizod lisjaka Zvitorepca, volka Lakotnika in želvaka Trdonje, najprepoznavnejših likov slovenskega stripa, se je poslovil leta 2018, pri 93 letih.

Na koncu sem stopil v stik še z Miklavžem Mustrom, sinom Mikija Mustra, in mu predstavil svojo željo in namero. Predvsem me je zanimalo, ali ima mogoče kakšen zadržek ali kakšne zahteve glede predloga. Tudi on je bil navdušen in naklonjen ideji. Precej pazljivo je prebral predlog in podal manjša popravka. Oba sva se strinjala, da bi država Slovenija z izdajo spominskega kovanca izkazala velik poklon njegovemu očetu.

Leta 2013 je Kanada izdala nekaj spominskih kovancev ob 75. obletnici Supermana. Kanada je na svojih kovancih počastila še lika iz serije Looney Tunes, to sta Zajček Dolgoušček in Racman Tepko. To je bilo izhodišče za risane junake na kovancih. V Evropi so stripovski junaki prava redkost. Nemci so leta 2007 izdali spominski kovanec ob 175. obletnici rojstva Wilhelma Buscha, avtorja ilustrirane zgodbe *Max in Moritz*, ki velja za nekakšen nemški prastrup. Glavna junaka na kovancu nista upodobljena sama, temveč skupaj z avtorjem. V nasprotju z Nemčijo je Francija precej bolj pogumna. V Franciji ima strip dolgoletno tradicijo in je del nacionalne identitete, kar si pri nas težko predstavljamo. Prav zato so bili verjetno Francozi tisti, ki so si leta 2019 drznili in spominski kovanec v celoti posvetili stripovskemu junaku Asterixu.

Gre samo za en kovanec ali je bilo širše zastavljeno?

Kar zadeva spominski kovanec z Asterixom, gre za samo za en dvoevrski spominski kovanec, ki pa so ga zapakirali v tri različne uradne numizmatične kartice. Prva je z motivom Idefixa, druga z motivom Obelixa in tretja z motivom Asterixa. Vsaka različica je bila izdana v nakladi 100 tisoč izvodov. Čas bo pokazal, ali gre za enkratni dogodek ali pa bodo Francozi izdali spominski kovanec ob vsaki okrogli obletnici, tako kot to že nekaj časa počnejo pri znamkah.

Gotovo ste se o svoji zamisli pogovarjali tudi z drugimi.

Preden sem predlog z obrazložitvijo poslal na Banko Slovenije, sem se o njem posvetoval z nekaj ljubitelji in zbiralci stripov Mikija Mustra. Vsi so ga takoj podprli. Na

Asterix na evrskem kovancu

Leta 2013 je Kanada izdala nekaj spominskih kovancev ob 75. obletnici Supermana.

koncu sem stopil v stik še z Miklavžem Mustrom, sinom Mikija Mustra, in mu predstavil svojo željo in namero. Predvsem me je zanimalo, ali ima mogoče kakšen zadržek ali kakšne zahteve glede predloga. Tudi on je bil navdušen in naklonjen ideji. Precej pazljivo je prebral predlog in podal manjša popravka. Oba sva se strinjala, da bi država Slovenija z izdajo spominskega kovanca izkazala velik poklon njegovemu očetu.

Verjamete, da bi bila uresničitev te vaše ideje med Slovenci dobro sprejeta?

Kdo od Slovencev ne pozna Mikija Mustra in njegovih treh junakov? Zagotovo se najde v vsaki slovenski družini vsaj en član, ki je v mladosti bral Mustrove stripe. Vsi ti posamezniki se jih nostalgичno spominjajo in si želijo, da bi se vrnil v tiste čase. Verjamem, da bi jih kovanec z motivom priljubljenih stripovskih junakov v denarnici vedno znova spomnil in v mislih vrnil v tiste brezskrbne čase. Mislim, da je vse, pod čimer je podpisan Miki Muster, med Slovenci izjemno dobro sprejeto, iskano in cenjeno. Ne vem, zakaj bi bilo tokrat drugače.

☞ **Kdo od Slovencev ne pozna Mikija Mustra in njegovih treh junakov? Zagotovo se najde v vsaki slovenski družini vsaj en član, ki je v mladosti bral Mustrove stripe. Vsi ti posamezniki se jih nostalgичno spominjajo in si želijo, da bi se vrnil v tiste čase. Verjamem, da bi jih kovanec z motivom priljubljenih stripovskih junakov v denarnici vedno znova spomnil in v mislih vrnil v tiste brezskrbne čase.**

Miki Muster je ustvarjal na različnih področjih, in to zelo uspešno. Torej bi bili njegovi junaki na kovancih tudi dobra komercialna poteza?

Menim, da moramo o Mikiju Mustru in njegovih stripih čim več govoriti. V poplavi precej nekakovostnih stripov iz tujine je pomembno, da ga poznamo in se ga spominjamo. S tem ohranjamo njegove junake in njihove dogodivščine ter jih tako prenašamo na mlajše generacije. Takoj, ko bomo nehali govoriti in pisati o Mustru, bo skupaj s svojimi

junaki začel toniti v pozabo. Mlajše generacije ga kmalu več ne bodo poznale in zelo hitro se bo izgubil v zgodovini. Prav izdaja spominskih kovancev bo po mojem pomemben dogodek, zaradi katerega se bo spet veliko govorilo o Mikiju Mustru in njegovih junakih.

Zelo radi poudarjamo prepoznavnost Slovenije v svetu. Bi torej Zvitorepec, Trdonja in Lakotnik lahko pripomogli k temu?

Zagotovo bi Mustrovi junaki na kovancu vsaj malo pripomogli k prepoznavnosti Slo-

venije v svetu. Če ne drugače, bomo mogoče postali druga država v Evropi, ki bo na spominskem kovancu upodobila stripovske junake. Ni nepomembno dejstvo, da stripi Mikija Mustra niso bili nikoli v celoti prevedeni v katerega od svetovnih jezikov. To pomeni, da zunaj Slovenije niso poznani, in tudi spominski kovanec tega dejstva ne bo spremenil. Slovenija je trenutno precej bolj prepoznavna po športnikih, naravnih lepotah in vinu, ne pa po stripih in stripovskih junakih.

Kako se je Banka Slovenije odzvala na vaš predlog?

Z Banke Slovenije so mi v kratkem sporočilu odgovorili, da so predlog sprejeli in ga uvrstili na seznam dogodkov za leto 2025. Zavedam se, da Banka Slovenije za zdaj le zbira predloge. Potem jih pošlje vladi, ki določi, kateri dogodki bodo upodobljeni na spominskih kovancih in kateri ne. S spominskimi kovanci navadno počastijo le štiri dogodke na leto. Če bodo mojemu predlogu naklonjeni, bomo končno dočakali priložnostni kovanec. O samem motivu pa si ne upam razmišljati. Tega bodo izbrali na javnem natečaju Banke Slovenije.